

средновековния град *Вердица*. Това показват и османските названия на селището: *Вервидж- и гюберан* ('Невернически Вервидж') и *Фердич*, несъмнено турска деформация на *Твърдица*. Името се свързва със старобългарската дума **ТВРЪДЪ** 'твърдина, укрепление, крепост'. Вероятно след разсипването на крепостта селището се мести. За *Градището* битуват местни предания, разказващи за превземането му.

Други предания разказват, че селището е било до р. Блягорница, но хората се изселили от там, тъй като в района имало много змии. Дори се разказва за случката, предизвикала окончателното преместване: една жена видяла змия, навита върху хляба, който омесила и опекла. Трябва да се подчертае, че мотивът за преместване на селище заради нашествие от змии е много актуален в селищата на днешната Твърдишка община.

В Твърдица битуват множества легенди и предания за събития и личности. В периода на Българското Възраждане тогавашното село е с двойно име – българско *Твърдица* и турско *Фердич*.

В планинския район действали хайдушки дружини.

През 1830 г. 1171 души се изселили в Бесарабия, където основали с. Твърдица, днес в Република Молдова. В началото на XX век 48 семейства от тях се преселили по-на изток, в днешна Украйна, и основавали с. Траян, сега в Запорожка област.

По време на Освободителната война Твърдица е дала четирима опълченци (Михо Димитров, Кольо Павлов, Иван Славов, Стефан Попов – роден в молдовската Твърдица), а мнозина се включили в доброволческата дружина на Симеон Стойков, който е и разузнавач на руското командване.

До Освобождението Твърдица е в Казанлъшка каза, а след 1878 г. е в Нозагорска околия.

След Освобождението турците се изселват, като на тяхно място се заселват българи от околните селища и от Еленско.

Твърдица е самостоятелна община, в която по различно време влизат селата Запалня, Козарево, Конари, Сборище, Шивачево. С указ № 546 от 15. 09. 1964 г. селото е признато за град и впоследствие към него е присъединено като квартал с. Козарево.

Резултатите от преброяванията определят Твърдица (до обявяването ѝ за град) като едно от големите села в България. През 1884 г. селото има 848 жители; през 1893 – 1036; 1900 – 1267; 1910 – 1479; 1920 – 1726; през 1926 – 344 сгради, 500 семейства и 2121 души, от които 65 бежанци; през 1946 – 2192; 1956 – 3494; през 1965 (вече като град) – 5178 жители; 1985 – 7182; 2001 – 6001 и 2010 г. – 6137 жители.

Махали в Твърдица: *Батак махле*, *Черковна махала*, *Кюскюл махле*, *Соргуна*.

Родове: *Каракълъови*, *Домусчийски*, *Коларови*, *Владогергевски*, *Руснаковски*, *Кючукови*, *Михневанови*, *Арбови*, *Йонкови*, *Азманиите*, *Раваните*, *Шегеви*.